

KOUVOLLA

Vaikeimmin kehitysvammaisten oppilaiden opetus Kouvolassa

Kaupunginhallituksen ja kasvatus- ja opetuslautakunnan keskustelutilaisuus 28.1.2026
Vammaisneuvosto 5.2.2026

Tausta

- Kouvolan kaupungin valtuusto on hyväksynyt 11.11.2019 §121 perusopetuksen palveluverkon toteuttamishjelma
- Carea -koulutoiminta on siirtynyt kaupungin toiminnaksi elokuussa 2020, ennen tätä palvelun järjestäjänä oli Kymsote. Tämän vuoksi tätä opetusyksikköä ei ole huomioitu Kasvatus- ja opetustoimialan palveluverkkoselvityksessä (2019).
- Tähteenkadun koulun Carean toimipisteen toteuttamisesta ei ole tehty erillisiä päätöksiä, vaan opetusyksikön toimintatiloja on käsitelty muiden kouluhankkeiden yhteydessä. Nykyisten tilojen kunto ei ole palvelun tarvitsemalla tasolla.
- Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää merkitä tiedoksi Kouvolan Carea-koulun ja Kymenlaakson hyvinvointialueen asumis-, päivätoiminta- ja asiakaspalveluyksikkö -hankkeen tarveselvityksen (29.01.2025 § 4)
- Kasvatus- ja opetuslautakunnan päätöksen jälkeen myös perusopetuksen tuen uudistuksen lakimuutos astui voimaan 1.8.2025. Laki lähtee siitä ajattelusta, että oppilaalla on oikeus koulunkäyntiin omassa lähikoulussaan.

Päätöksentekoa ohjaavat normit

Perusopetuslaki 20 c §:

Oppilaskohtaiset tukitoimet järjestetään...oppilaan etu huomioon ottaen ensisijaisesti oppilaan omassa...koulussa tai esiopetuksen järjestämispaikassa.”

Perusopetuksen OPS:n perusteet 2014, luku 4.2 (voim.1.8.2025):

Toimintakulttuurin kehittämisen lähtökohtana on inklusiivinen perusopetus, jossa kukin oppilas voi toimia, kehittyä ja oppia omana ainutlaatuisena yksilönään sekä yhteisön jäsenenä.

Yhdenvertaisuuslaki 6 §:

Opetuksen järjestäjällä on velvollisuus edistää yhdenvertaisuutta.

Vammaisten henkilöiden oikeuksien komitean 4. yleiskommentti:

Suomi on sitoutunut inklusiivisen koulutusjärjestelmän toteuttamiseen ratifioimalla 2016 YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksien sopimuksen osaksi lainsäädäntöään.

Lapsen oikeuksien komitea:

YK:n lapsenoikeuksien komitea on suosituksissaan Suomelle ollut erityisen huolissaan vammaisten lasten inklusiivisen opetuksen toteutumisesta.

Kansainvälisten sopimusten näkökulmasta

Suomi on sitoutunut useisiin kansainvälisiin sopimuksiin, jotka ohjaavat myös vaikeimmin kehitysvammaisten lasten opetuksen järjestämistä:

- **YK:n vammaissopimus (CRPD)**, erityisesti artikla 24 (koulutus)
- **YK:n lapsen oikeuksien sopimus (LOS)**
- **Euroopan ihmisoikeussopimus (EIS)** syrjinnän kiellon ja oikeuden koulutukseen kautta

Näiden sopimusten yhteinen peruslinja on:

- oikeus inklusiiviseen, yhteiseen koulutukseen kuuluu myös vaativaa erityistä tukea tarvitseville lapsille
- **valtio/kunta ei saa järjestää koulutusjärjestelmää niin, että vammaiset lapset ohjautuvat lähtökohtaisesti erillisiin yksiköihin**
- erilliset erityiskoulut ja -yksiköt ovat luonteeltaan **segregatiivisia ratkaisuja**, eivät inklusiota
- velvollisuus on kehittää järjestelmää kohti **inklusiivista perusratkaisua**, ei ylläpitää pysyvää kaksoisjärjestelmää.

Hyvinvointialueen näkemyksiä suunnitelluista muutoksista

- Lasten ja nuorten turvallinen ja hyvä hoito sekä opetus on varmistettava, mutta niiden toteutuminen ei ole kiinni järjestämispaikasta
- Vammaisten lasten integroituminen yhteiskuntaan on tärkeää, myös hyvinvointialue siirtää syrjässä sijaitsevia palvelujaan keskusta-alueille
 - Asumispalveluyksikkö on siirtymässä pois entisen keskuslaitoksen alueelta kaupungin keskustaan
 - Erilaisten lasten näkyminen arjessa on tärkeää
- Palvelujen tuominen lasten ja nuorten luo on yhdenmukaista vammaispalvelulain kanssa
 - Mitä lähempänä palvelut ovat lasten koteja, sen parempi myös hyvinvointialueen näkökulmasta

Pedagogisen toiminnan periaatteet

- Lähikouluperiaate
- Inklusiivinen toimintakulttuuri
- Tuen uudistuksessa lähtökohtana on, että tuki tuodaan oppilaan luo
- Kaikilla oppilailla on oikeus olla kouluyhteisön jäseniä
- Yhdenvertainen oppimisympäristö ja ehyt koulupolku kaikille oppilaille
- Oppimisympäristöt on rakennettava sellaisiksi, että ne mahdollistavat oppilaan tarvitseman opetuksen ja tuen
- Tuen kehittämisen periaatteet ja osaamiskeskukset

Vaikeimmin kehitysvammaisten opetuksen nykytila

- Kehitysvammaisten oppilaiden opetus on ollut keskitettynä Tähteenkadun kouluun. Carean toimipisteessä, osana Tähteenkadun koulua, on kolme opetusryhmää, joissa on yhteensä 18 oppilaspaikkaa. Ryhmässä voi olla enintään kuusi oppilasta, ryhmässä on erityisluokanopettaja ja jokaista oppilasta kohden on yksi koulunkäynninohjaaja. Toimipisteen oppilasmäärä on pienentynyt viime vuosina.
- Tähteenkadun koulun on kehitysvammaisten opetuksen kaupunkitason resurssikeskus
- Kehitysvammaisia oppilaita on siirtynyt Tähteenkadun koulusta osaamiskeskuksiin Inkeröisiin ja Valkealaan perusopetuksen kehittämissuunnitelman mukaisesti
- Carean toimipisteessä opiskellaan toiminta-alueittain, yksilöllisesti ja pienryhmissä. Myös pääkoululla eli Tähteenkadun koululla useita oppilaita opiskelee pienryhmissä toiminta-alueittain.
- Carean toimipisteessä on oppilaita, joiden opetus voidaan järjestää myös muissa kouluissa
- Joissakin kunnissa on omia kouluja vaikeimmin kehitysvammaisille oppilaille, muissa verrokkikunnissa (Joensuu, Lappeenranta, Mikkeli ja Rovaniemi) ei ole

Carea-yksikön opetuksen siirto pääkoululle

Vaikeimmin kehitysvammaisten opetus Tähteenkadun koulussa

- Opetuksen siirto pääkoululle on mahdollista. Careasta tulevien oppilaiden käyttöön suunnitellut tilat ovat esteettömät ja niihin on suora kulku yläpihalta. Myös ylemmissä kerroksissa on tarvittaessa lisätilaa.
- Suunniteltuihin tiloihin käynti ei vaadi hissien käyttöä ja olemassa olevaa hissiä käyttävät nytkin pyörätuolilla liikkuvat oppilaat. Ulko-oveen asennetaan automaattiavaus
- Oppilaille pystytään järjestämään hyvät tilat, apuvälineet ja riittävä henkilöstöresurssi.
- Tähteenkadun koululle vähäisiä tilamuutoksia: tilaratkaisut, valaistus, akustiikka, pihalle mm. aidat. Kustannusarvio on noin 40 000 €.
- Vaikeimmin kehitysvammaisten opetus olisi hyvä järjestää osallisuuden ja yhdenvertaisuuden takia omissa tiloissa yhdessä muiden oppilaiden kanssa isomman koulun yhteydessä.
- Pääkoululta on mahdollista opettaa paremmin päivittäistoimintoja esim. kauppa, kirjasto.
- Julkinen liikenne on saatavilla.
- Uimahalli on toistaiseksi lähellä. Uinti ja allasterapia on vaikeimmin kehitysvammaisille tärkeä liikuntamuoto.
- Palotarkastajalta on kysytty pelastusturvallisuudesta.

KOUVOLA

KOUVOLA

124 KÄYTÄVÄ

KOUVOLA

Vaikeimmin kehitysvammaisten oppilaiden opetus tulevaisuudessa

- Vaikeimmin kehitysvammaisten oppilaiden määrä Kouvolassa vähenee kokonaisoppilasmäärän vähenemisen myötä
- Koulupaikat järjestetään kaikille vaikeimmin kehitysvammaisille oppilaille osaamiskeskuksista (Inkeroinen, Kuusankoski, Marjoniemi ja Valkeala)
 - Kaikkien osaamiskeskusten henkilöstön osaaminen ja tilat mahdollistavat vaikeimmin kehitysvammaisten oppilaiden opettamisen
 - Erityisosaajien yhteisö tukee henkilöstöä
- Carean toimipisteen henkilöstöllä huoli nykyisen työyhteisön ja ammattitaidon hajoamisesta, vaativaa tukea saavien oppilaiden määrästä ja tuen tarpeesta

Kustannuslaskelma

KOUVOLA

Hinnat vuoden 2024 hintatasossa

VIKUSTANNUKSET	Carean toimipiste 2115 (nykytilanne)	Tähteenkadun koulu 2101 (nykytilanne)	Kustannukset Yhteensä	Carean oppilaat siirtyvät Tähteenkadun koululle	MUUTOS
Ulosmaksettavat vuokrat	242 491	0	242 491	0	-242 491
Ylläpitokustannukset	53 324	210 217	263 541	210 217	-53 324
Palveluiden järjestäminen yhteensä	1 061 382	1 234 280	2 295 662	2 169 280	-126 382
Yhteensä (ylläpito + palvelut)	1 357 197	1 444 497	2 801 694	2 379 497	-422 197
Bruttoneliömäärä	1 210	3 851	5 061	3 851	-1 210
Huoneistoneliömäärä	1 160	3 429	4 589	3 429	-1 160
Rakennuksen muutostyöt	0	0	0	40 000	40 000
Poistot €/v nykyiset	0	54 617	54 617	54 617	0
Oppilasmäärä	18	77	95	93	
HTV	21,52	22,72	44,24	41,72	-2,52
Kokonaiskustannukset vuodessa, sis. poistot	1 357 197	1 499 113	2 856 310	2 434 113	-422 197
Kokonaiskertakustannukset vuosikustannusten lisäksi	0	0	0	40 000	40 000
Kustannus / oppilas	75 400	19 469	30 066	26 603	-3 463

Henkilöstökustannukset laskettu laskennallisella vuosikustannuksella sis. sivukulut.

HTV määrät sisältävät kasvatuksen- ja opetuksen henkilöstön sekä ruokapalveluiden henkilöstön.

Carea: vuokra sis. sähkön, lämmityksen, veden sekä kunnossapidon ja kiinteistönhoidon, jätehuollon, konttikoulun vuokran.

Carea koulussa aina ohjaaja / oppilas. Oppilasmäärän vähentyessä ohjaajamäärä vähenee samassa suhteessa.

Kokonaiskertakustannukset sisältävät Tähteenkadun koulun välttämättömät muutostyöt.

A young boy with dark hair, wearing a red hoodie, is looking at books on a library shelf. In the background, another person is visible, also looking at books. The scene is set in a library with many bookshelves filled with books. A bright green banner is at the top left, and a dark red banner is at the bottom right.

KOUVOLA

Kiitos!